

Afdeling	: R&E - Algemeen	Raadsvoorstel: DJ-957597
Naam opsteller voorstel	: Tjalle Fijlstra T.Fijlstra@weert.nl / 0495-575354	Zaaknummer: 957581
Portefeuillehouder	: drs. G.J.W. (Geert) Gabriëls	Agendapunt: 14

Onderwerp

Definitieve uitgangspuntennotitie Regionale Energie Strategie.

Voorstel

Definitieve uitgangspuntennotitie RES vast te stellen.

Inleiding

De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg bundelen de krachten om samen de uitdagingen aan te gaan die voortvloeien uit het beoogde Nationaal Klimaatakkoord. De belangrijkste opgave: een reductie van de CO₂ uitstoot per 2030 met 49% ten opzichte van 1990. In 2050 is de doelstelling zelfs om 95% CO₂ reductie te realiseren. Dat is een ingrijpende opgave die vraagt om een nieuwe manier van omgaan met energie, namelijk van fossiel naar hernieuwbaar, van centraal naar decentraal en van vraag gestuurd naar aanbod gestuurd.

Nederland is verdeeld in dertig regio's die elk via een RES geacht worden een bod aan het Rijk te doen waarmee de energietransitie gestalte krijgt, binnen de grenzen van wat sociaal, ruimtelijk en technisch wenselijk is. Noord- en Midden Limburg vormen samen één van deze regio's. Opgeteld moeten de regionale plannen leiden tot het halen van het landelijke doel van 35 Twh aan grondgebonden duurzame opwekkingscapaciteit. Het Rijk heeft daarbij niet vooraf de opgave per regio geformuleerd of eisen gesteld aan de technologie. Overigens gaat het hierbij om de opgave tot 2030. De uiteindelijke ambitie van 2050 is nog ingrijpender. De RES kan gezien worden als het startpunt van de transitie en zal op gezette tijden worden geactualiseerd.

Tevens omvat de RES een Regionale Strategie voor Warmte (RSW). Deze kijkt op regionaal niveau naar de warmtetransitie en biedt input voor de gemeentelijke Transitievisie Warmte die eind 2021 dient te worden vastgesteld door de raad.

Proces

De RES organisatie heeft een startnotitie opgesteld waarin het proces tot de vaststelling van RES 1.0 is beschreven. Deze heeft het college op d.d. 13-08-2019 vastgesteld. Gedurende het proces krijgen de gemeenteraden op gezette tijden de gelegenheid hun bijdrage te leveren:

- Consultatie uitgangspunten RES 1.0 (19-12-2019)
- Vaststellen uitgangspunten RES 1.0 (ligt nu voor)
- Vaststellen definitieve RES 1.0

Consultatie

De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Waterschap hebben een belangrijke rol in de RES, zij dienen volgend jaar in te stemmen met deze strategie. Om deze partijen in positie te brengen zijn de uitgangspunten in november en december (in Weert op 19 december 2019) reeds consulterend voorgelegd aan deze partijen. Op basis van de input die verkregen is tijdens deze consultatie ligt er nu een definitieve set uitgangspunten ter besluitvorming voor. Deze definitieve set uitgangspunten vormt het kader voor de concept RES (medio juni 2020) en later de RES 1.0 (medio maart 2021).

In de brief die als bijlage 2 bij dit voorstel zit, kunt u op hoofdlijnen kennis nemen van de input die is opgehaald tijdens de consultatierondes en hoe dit meegenomen wordt in het vervolg proces.

Uitgangspuntennotitie

Tijdens het bestuurlijk overleg RES van 29-01-2020 is afgesproken de voorliggende uitgangspuntennotitie ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraden.

De uitgangspuntennotitie is onderverdeeld en uitgewerkt in 5 thema's:

- Algemeen
De algemene uitgangspunten geven de kaders waarbinnen de RES zich laat gelden. Verder wordt ingegaan op maatschappelijke aspecten, zoals draagvlak en betaalbaarheid.
- Communicatie en participatie
De energietransitie veroorzaakt een verschuiving van centrale energievoorzieningen naar decentraal. Het is van belang om burgers te begeleiden bij deze transitie, omdat het impact heeft op de omgeving. Tevens zijn er kansen, bijvoorbeeld door participatie komen baten ten goede van de omgeving.
- Energiebesparing
Wat niet aan energie verbruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden. Energiebesparing is daarom een belangrijk aspect voor de transitie.
- Grootschalige opwekking van hernieuwbare elektriciteit
Gas wordt afgebouwd en de elektriciteitsvraag zal groeien. Tevens dient deze met hernieuwbare energie te worden geproduceerd om aan de klimaatdoelstelling te kunnen voldoen. De uitgangspunten geven richting aan de maat en wijze van grootschalige elektriciteitsopwekking in de regio.
- Warmte
Er wordt gewerkt aan een Regionale Strategie Warmte, waarin op regionaal niveau de huidige warmtebronnen en warmtevraag inzichtelijk wordt gemaakt en tevens de haalbaarheid van verschillende technieken voor de regio worden beoordeeld.

Beoogd effect/doel

Als Regio Noord- en Midden-Limburg kijken we gezamenlijk naar de kansen voor de energietransitie. Samen werken we aan een regionaal plan om de opgave van de regio daar te laten landen waar kansen ontstaan. Middels het vaststellen van de definitieve uitgangspuntennotitie RES door alle deelnemende gemeenteraden ontstaat een breed gedragen kader op basis waarvan de concept RES en uiteindelijk de RES 1.0 kan worden vormgegeven.

Argumenten

1.1 Het door de raad laten vaststellen van de uitgangspuntennotitie is een procesafspraken vastgelegd in de startnotitie RES

In het startdocument is vastgelegd op welke wijze de gemeenteraden van de RES regio Noord- en Midden-Limburg worden meegenomen in de totstandkoming van de RES 1.0

1.2 In deze definitieve uitgangspuntennotitie is nog een drietal nieuwe uitgangspunten toegevoegd naar aanleiding van de consultatie:

- Sociale aspecten zijn van essentieel belang voor de energietransitie. In de uitwerking van de RES wordt dan ook verder invulling gegeven aan de begrippen participatie, bewustwording, energiearmoede, collectieve voorzieningen en lokaal eigenaarschap (zoals energie coöperaties).
- Er is voortdurende aandacht voor innovaties en alternatieve energie- en opslagsystemen; die worden bij iedere actualisatie van de RES meegenomen.
- Voor de realisatie van grootschalige opwek is per gemeente maatwerk mogelijk, passend binnen de kaders van de RES.

1.3 De RES geeft invulling aan de lokale opgave van het klimaatakkoord en voorziet vooralsnog alleen in de opgave voor 2030.

De routekaart energieneutraal Weert 2040 die binnenkort naar uw raad komt, geeft een invulling aan de lokale energietransitie van Weert. Hierin wordt de regionale opgave van de RES meegenomen. Daarmee wordt de lokale vertaling van de RES naar Weert geborgd.

Kanttekeningen en risico's

Het gaat om een regionaal proces, waarbij het doel is om regionale overeenstemming te vinden over de uitgangspunten, zodat de RES-regio aan de slag kan met de uitwerking van een concreet bod. Dit bod kan alleen ontstaan wanneer alle partijen mee werken. Dat kan betekenen dat niet alle wensen en behoeftes van individuele partijen kunnen worden meegenomen.

Voor Weert geldt dat alle input in meer of mindere mate is vertaald in de uitgangspuntennotitie (zie bijlage 1). In de concept uitgangspunten stond nagenoeg niets vermeld over coöperaties. In de definitieve uitgangspunten is expliciet opgenomen dat lokaal eigendom altijd collectief dient te zijn, waarbij coöperaties een cruciale rol spelen. Dit is één van de wensen die vanuit Weert is geopperd. Sommige input vraagt nader onderzoek en wordt meegenomen in de uitwerking van de concept RES en de RES 1.0. In het begeleidend schrijven namens het bestuurlijk overleg RES wordt dit nader toegelicht (zie bijlage 2). De RES is een dynamisch document dat op basis van voortschrijdend inzicht iedere 2 jaar geactualiseerd zal worden.

Financiële gevolgen

De kosten om te komen tot de RES 1.0 worden vooralsnog gefinancierd vanuit middelen die vanuit het Rijk zijn uitgekeerd aan de regio en vanuit een bijdrage van de provincie. Voor de lokale vertaling wordt een routekaart Energieneutraal Weert 2040 opgesteld waarin de benodigde middelen worden opgenomen. Deze komt binnenkort naar uw raad ter besluitvorming.

Uitvoering/evaluatie

Nummer raadsvoorstel: DJ-957597

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 maart 2020

besluit:

Definitieve uitgangspuntennotitie RES vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 april 2020

De griffier,	De waarnemend voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	P.J.H. Sijben